

τὴν παραγωγὴν ἐδιπλασίασεν ἡ εὐφυὴς ἐργασίας σας, ἐπὶ παρ-
ρουσία τῶν συναγωνιστῶν σας, τῶν δικαστῶν σας, τῶν φίλων
σας, οἵτινες διὰ τῶν γενικῶν χειροκροτήσεων ἐπικυροῦσι τὴν
ἀπόφασιν τοῦ Αὐτοκράτορος, ὑπὸ τὰς ὄψεις τῆς ἀξίας ὑμῶν
συζύγου, τῆς ὁποίας ἡ χάρις ἤξευρε νὰ ἐπιχέρη γοητεῖαν εἰς τὰ
σοβαρὰ ἔργα σας. Ἡ διακριτικὴ αὕτη τιμὴ εἶναι διαδοχικὴ εἰς
τὴν οἰκογένειάν σας. Πρὸ ὑμῶν, ὁ ἔντιμος πατὴρ σου ἐκρέμασεν
ἐπίσης τὸ παράσημον τῆς τιμῆς ἐπὶ τοῦ ἐνδόξου ἀρότρου του.

«Τὸ κατ' ἐμὲ, Κύριε, ὅστις ἀπὸ εἴκοσιν ἤδη ἐτῶν εἰμὶ ὁ
συμπαθητικὸς καὶ εὖνους μάρτυς ὄλων τῶν θριάμβων σας, θεω-
ρῶ ὡς καλὴν μου τύχην τὸ νὰ ἐπιθέσω μὲ τὰς ἰδίας μου χει-
ρας εἰς τὸν στέφανόν σας τὸ ὠραιότερον ἄθος.»

Τοὺς λόγους τούτους ὑπεδέχθησαν γενικαὶ ἀνακηρύξεις καὶ
ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τοῦ Αὐτοκράτορος. ***

Σημείωσις τοῦ συντάκτου τῆς Μελίσσης τῶν Ἀθηνῶν.

Τί ὠραῖοι τόποι ἐκεῖνοι, εἰς οὓς γίνονται τοιαῦτα πράγμα-
τα! τί πατρικαὶ Κυβερνήσεις, αἱ φροντίζουσαι ν' ἀμείψωσιν
οὕτω τοὺς γεωργικοὺς ἀγῶνας! Πόσον ἐλυπήθημεν προχθὲς καὶ
σχεδὸν ἐκλαύσαμεν, ὅτε παρευρέθημεν εἰς τὰς ἐξετάσεις, ἐνὸς
τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων τῆς Πρωτεύουσας, καὶ εἶδομεν μὲ
συντριβὴν καρδίας, ὅτι πλὴν τοῦ γυμνασιάρχου, ἐπὶ ὀλίγας μό-
νον στιγμὰς παρευρεθέντος, οὐδεμίᾳ ἄλλῃ ἀρχῇ τοῦ Κράτους
οὐδεμίᾳ ἐφορευτικῇ ἐπιτροπῇ παρίστατο, ἵνα ἐμψυχώσῃ τοῦλά-
χιστον διὰ τῆς παρουσίας τῆς τοὺς ἐπιμελεῖς καὶ χρηστοῦθεις,
καὶ ἐλέγξῃ τοὺς ἀμελεῖς, τὸ δὲ ἀλγεινότερον πάντων ἦτο, ὅτι
δὲν παρευρίσκοντο, οὔτε οἱ γονεῖς ἢ συγγενεῖς τῶν ἐξεταζομέ-
νων παιδῶν· ἐξ ἐξήκοντα περίπου νέων ἀρίστων, τοὺς ὁποίους
ἠρίθμει ἡ πρὸς ἐξέτασιν τάξις, τρεῖς γονεῖς μόνον παρευρέθη-
σαν, ἵνα μάθωσι τὰ περὶ ἐπιδόσεως τῶν τέκνων των.

Εἰσαγωγὴ στάχους ἐν τῷ λάρυγγι, διέξοδος
καὶ εὐτυχῆς ἔκβασις αὐτοῦ.

Natura artifitiosa est. Πρὸ των ἡμερῶν προσῆλθεν εἰς ἐμὲ
ἐκ τοῦ χωρίου Βροντάδου, μίαν ὥραν ἀπέχοντος τῆς πόλεως

μήτηρ, φέρουσα παιδίον τετραετὲς ἄρβεν, καὶ ἀπαιτοῦσα τὴν
θεραπείαν τοῦ παιδὸς αὐτῆς ἐκ τῆς νόσου τοῦ ἀλλοτρίου σώ-
ματος, τοῦ ἐμπεσόντος ἐν τῷ λάρυγγι αὐτοῦ.

Ἱστορικόν. Τὸ παιδίον εὐρισκόμενον ἐντὸς τοῦ κήπου μετ'
ἄλλων παιδίων, παιδιᾶς χάριν ἐνέβαλλεν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ
στάχυν, ὅστις διὰ τῆς φυσικῆς ιδιότητός του ἐνέπεσεν ἐν τῷ
λάρυγγι, ἔνεκα τῆς ἀγοίας τοῦ παιδίου. Ἀμέσως προσῆλθε τὸ
παιδίον τῇ μητρὶ, αἰτοῦν τὴν ἀπαλλαγὴν του ἐκ τοῦ ὄχληρου
καὶ πνιγμονῆς αἰσθημα φέροντος ἀλλοτρίου σώματος· ἡ μήτηρ
οὐδὲν κατώρρωσε, καθόσον οὐδὲ ἐξέλεπέ τι· ἤρξατο δὲ συγχρό-
νως τὸ παιδίον νὰ βήχη καὶ νὰ αἰσθάνηται πόνον κατὰ τὸν
λαιμόν· τὴν πρωίαν τῆς ἐπομένης ἡμέρας ἡ βῆξ ἐγένετο ὀχλη-
ροτέρα, συνοδευμένη καὶ ὑφ' αἰμοπτύσεως· τότε δὲ ἡ μήτηρ,
παραλαβοῦσα τὸ παιδίον, κατέφυγεν εἰς τινὰ τῶν ἰατρῶν τῆς
πόλεως. Ἀλλ' οὗτος, μὴ πειθόμενος εἰς τὴν ἀφήγησιν τῆς μητρὸς,
μὴ δυναμένης νὰ διαβεβαιώσῃ τὸ πρᾶγμα, ἐπειδὴ καὶ αὕτη ἐκ
τοῦ παιδίου ἔμαθε τοῦτο, εἶπεν αὐτῇ ὅτι τὸ παιδίον ἔχει
πούντα (1) καὶ ὄχι στάχυν, παρήγγειλε λοιπὸν εἰς ὃ μέρος τὸ
παιδίον ἠσθάνετο πόνον νὰ τεθῶσι ἐδέλλαι, καὶ τὴν ἐσωτερικὴν
χρῆσιν φαρμάκων, πρὸς θεραπείαν τῆς πούντας· ἡ μήτηρ ἐνήρ-
γησε τὰ παραγγελθέντα, ἀλλ' ἡ βῆξ, ἡ αἰμόπτυσις καὶ ὁ πόνος
ἐξηκολούθηον ἐπὶ ὀκτῶ ἡμέρας, κατατροχομένου τοῦ παιδίου
ὑπὸ πυρετοῦ ἰσχυροῦ· τὴν αἰμόπτυσιν διεδέχθησαν πτύελα δυ-
σώδη, ἐμπεριέχοντα κροκίδας μελανὰς, ἐνίοτε δὲ καὶ φαιᾶς·
ταῦτα δὲ καὶ ἡ χειροτέρευσις τοῦ παιδίου τὴν ἰνάγκασαν νὰ
προστρέξῃ καὶ δεῦτερον εἰς τὸν αὐτὸν ἰατρὸν· μετὰ τὴν παρά-
στασιν τῶν ἀνωτέρω συμπτωμάτων, ὁ ἰατρὸς τῆς εἶπεν, ὅτι ἡ
πούντα ἠλλαξε δρόμον (ὡς μοι εἶπεν αὕτη) καὶ κατὰ συνέπειαν
τὸ παιδίον ἔχει ἀνάγκην ἀγιασμῶν· ἡ μήτηρ ἀπῆλθεν, ἐγκατα-
λείψασα ὑπὸ τοῦ ἐνοστίκτου τὴν σωτηρίαν τοῦ παιδὸς εἰς τὴν
μεγαλοουργὸν φύσιν. Μετ' ὀλίγας δὲ πάλιν ἡμέρας ἡ μήτηρ, δυσ-
χεραίνουσα καὶ μὴ δυναμένη νὰ ἐλέπῃ τὸ παιδίον βασανιζό-
μενον, κατέφυγεν εἰς ἕτερον ἰατρὸν, ὅστις προεδέχθη τὴν κά-

(1) Διὰ τῆς λέξεως ταύτης οἱ ἐμπειρικοὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον
ἰατροὶ καὶ ὁ λαὸς ἐνοοοῦσι συνήθως πᾶσαν ὀξείαν φλεγμονώδη
πάθησιν, ἰδίως τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων, καὶ πᾶσαν ρευμα-
τικῆς φύσεως ὀξείαν νόσον.

θοδον τοῦ στάχυος καὶ τῇ εἶπε νὰ προσμείνη τὸ φυσικὸν ἀποτέλεσμα. Ἀπῆλθεν ἡ μήτηρ εἰς τὸ χωρίον, ἐγκαταλείψασα πλέον τὸ παιδίον εἰς τὴν ἀρχητεχνήτριαν φύσιν. Τὴν εἰκοστὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς εἰσόδου τοῦ στάχυος ἀνεφάνη μικρὸς ὄγκος κατὰ τὸ δεξιὸν πλάγιον τοῦ θώρακος, ἐπώδυνος τῇ ἐπιθλίψει· τὸν περιγραφέντα ὄγκον εἶδε καὶ ὁ δεύτερος ἰατρός. Οὕτως δὲ ἐχόντων τῶν πραγμάτων, προσῆλθεν εἰς ἐμὲ ὁ πάσχων. Τὸ παιδίον ἐφαινετο ὠχρὸν, ἰσχνὸν καὶ κατεχόμενον ὑπὸ πυρετοῦ· ἡ βῆξ ἐξηκολούθει σμικρὸν τι· κατὰ τὸ δεξιὸν δὲ πλάγιον τοῦ θώρακος μεταξὺ τῆς 9 καὶ 10 πλευρᾶς τέσσαρας δακτύλους ἐγκαρσίως τῆς σπονδυλικῆς στήλης, ἐν τῷ μεσοπλευρίῳ διαστήματι, προῦφαινετο ὁ ὄγκος, μέγεθος ἔχων ὅσον ὠοῦ περιστερᾶς, ἐπώδυνος καὶ κλυδάζων. Παρήγγειλα τὴν χρῆσιν μαλθακωδῶν καταπλασμάτων ἐπὶ τοῦ ὄγκου. Ἀπὸ δὲ τοῦ ὄγκου πρὸς τὴν σπονδυλικὴν στήλην ἐφαινετο διὰ τῆς ἀφῆς ὑπόνομος. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν μοι ἐκῆμισαν ἐκ δευτέρου τὸ παιδίον, διότι τὴν νύκτα τὸ ἀπόστημα ἐσχάσθη αὐτομάτως· ἐξετάσας τὸ στόμιον διὰ τῆς μήλης, εὔρον ἐν αὐτῷ σῶμα ἀμβλύ· εἰσαγαγὼν δὲ τὴν λαβὴν, συνέλαβον καὶ ἐξήγαγον στάχυν ἀγέλωπος ταῖ, ὡς λέγουσι κοινῶς, περικεκλεισμένον ὑπὸ πύου δυσωδιστατοῦ· ὑποπτευόμενος δὲ ὅτι καὶ ἀπόσματα τι αὐτοῦ διέμενεν εἰς τὴν ὑπόνομον, παρήγγειλα τὴν ἐξακολούθησιν τῶν καταπλασμάτων· τὴν ἐπομένην πρωΐαν ἐξετάσας καὶ πάλιν διὰ τῆς μήλης τὴν σύριγγα, ἥτις ἔφθανε μέχρι τῆς σπονδυλικῆς στήλης, εὔρον καὶ ἕτερον τεμάχιον, ὅπερ συλλαβὼν μετὰ τὴν λαβὴν, ἐξήγαγον, μέγεθος ἔχον, ὅσον ἡμίσεως τοῦ πρώτου. Τοῦτο δὲ εἶχε μέγεθος τριῶν δακτύλων ἰατρικῶν. Ταῦτα ἐγένοντο τὴν τριακοστὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς εἰσόδου αὐτοῦ· μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπουλώθη τὸ ἀπόστημα, καταπραχθεῖσης τῆς σύριγγος. Ἐνοχλεῖται δὲ ἤδη τὸ παιδίον ἐνίοτε ὑπὸ βηχῶς ξηρᾶς· ὁ πυρετὸς κατέπαυσε μὲν, ἀλλ' ὑπάρχει εἰσέτι μικρὰ τις πυρετικὴ κίνησις. Τὰ στηθοσκοπικὰ σημεῖα δεικνύουσι ἤχον ἀμβλύν, ἀναπνευστικὸν ψυθίρισμα ἀσθενέστατον, συνάμα δὲ καὶ ῥόγγους ὑποτρίζοντας ὀλίγον τι ἀνωτέρω τῆς ἀμβλύτητος καὶ μᾶλλον πρὸς τὴν σπονδυλικὴν στήλην. Παρήγγειλα τὴν χρῆσιν τοῦ ἐλαίου τοῦ ἥπατος τοῦ ὀνίσκου.

Ἐξηγοῦντες θεωρητικῶς τὴν πορείαν τοῦ στάχυος σκεπτόμεθα ὡς ἐξῆς. Μετὰ τὴν κάθοδον αὐτοῦ ἐν τῷ λάρυγγι, ἐπῆλθε φυσικῶς ὁ ἀνταγωνισμὸς διὰ τῆς διεγέρσεως τῆς βηχῶς πρὸς ἐξώθησιν αὐτοῦ· ἀλλὰ κατ' ἀντίθετον διεύθυνσιν βαδίζων οὗτος, διευθύνθη εἰς τινὰ τῶν διακλαδώσεων τῆς τραχειᾶς βρόγχων,

καὶ μᾶλλον πρὸς τὴν ῥάχιν· ἐντεῦθεν εἰσῆλθεν εἰς τὸν πνευμονικὸν ἱστὸν, ἐξ οὗ αἰμόπτυσις καὶ τὰ παρεπόμενα τῆς τραυματικῆς πνευμονίας· πεισματωδῶς δὲ θαίνων καὶ ζητῶν τὴν ἐξοδὸν τοῦ ἔφθασεν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν πέταλον τοῦ πνεύμονος, τὸν πνευμονικὸν ὑπεζωκότα, ὅθεν ἐπῆλθε πλευριτίς, καὶ φλογιστικὸν πλαστικὸν ἐξίδρωμα, ἅτινα συνετέλεσαν εἰς τὸν πρόσφυσιν τοῦ φλογισθέντος ὑμένοσ τοῦ πνεύμονος μετὰ τοῦ ὠσαύτως φλογισθέντος πλευριτικοῦ ὑπεζωκότος ὑμένοσ, καὶ οὕτω προχωροῦντος τούτου, τὰ ὀπισθεν ἀνοιγόμενα τρήματα, κατεφράττοντο ὑπὸ τῶν φλογιστικῶν ἀπογεννημάτων· διατρύψας τοὺς μεσοπλευρίους μεις ὑπέσκαψε καὶ αὐτοὺς καὶ, ὡς ἐπὶ ἀγωγῷ διοχετευόμενος ἐπὶ τοῦ χεῖλους τῶν πλευρῶν, ἐφύτρωσε καὶ δευτέραν φοράν, οὐχὶ ἐνεργητικῶς ἐρχόμενος εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν, ὅπως τὸ πρῶτον τῆς γεννήσεώς του ἐκ τῆς γῆς, ἀλλ' ἐγκαταλείπων ἴχνη καὶ οὐλὰς δυστρέστοις. Πάντοτε πρέπει νὰ ἀνακράζῃ ὁ ἄνθρωπος *natura artificiosa est*.

Ἀποδώσωμεν λοιπὸν τὴν σωτηρίαν τοῦ παιδὸς εἰς τὴν ἀρχιτεχνήτριαν φύσιν μᾶλλον ἢ εἰς τὴν ἰατρικὴν· μετὰ τεσσαρακονθήμερον διάρκειαν αὐτοῦ τὸ παιδίον ὑγιαίνει. Ὁμοιον παράδειγμα ὑπάρχει ἐν ταῖς σημειώσεσι τῆς χειρουργικῆς Χελίου ὑπὸ I. Ὀλυμπίου καθηγητοῦ τῆς χειρουργικῆς ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ.

—Τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα συνέβησαν ἐν τῇ πόλει δυστυχῶς ἀπρόοπτά τινα καὶ σπαραξικάρδια δυστυχήματα.

Τὸ μὲν πρῶτον ἔχει οὕτως· ἀξιόλογος οἰκογενειάρχης Σ. Κατούλης χάριν διασκεδάσεως, κτυπῶν μὲ τὴν σκεπάρνην τοὺς ὀδόντας τοῦ μαγγάνου, κατελήφθη ἡ χεὶρ του ὑπὸ τῶν ὀδόντων τῆς ἀνέμης, ἥτις συμπαρέσυρε καὶ τὸ σῶμα· ἐκεῖ δὲ, συσφιζέως γενομένης, ἐπῆλθεν ἐν ἀκαρεῖ ὁ θάνατος.

—Τὸ δεύτερον· κουρεῖς τις ἀπῆλθε περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου μεθ' ἀπάσης τῆς οἰκογενείας του εἰς τὸ παραθαλάσσιον, ἵνα φάγῃ ἐκεῖ καὶ ἀπολαύσῃ συγχρόνως καὶ τὴν θαλασσίαν αὔραν· τὰ δύο του παιδία ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του, θέλοντα νὰ λουσθῶσιν, εἰσῆλθον παίζοντα εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐπιθυμοῦντα νὰ γυμνασθῶσι τὸ κολύμβημα, μὴ εἰδότα τοῦτο, ἐπροχώρησαν πλεόν τοῦ δέοντος, ἀλλ' ὁ πατὴρ ἀνέκραζεν αὐτὰ νὰ ἐπανεέλθωσιν, ἐκφοβίζων συγχρόνως, ὅτι δῆθεν ἐκεῖ ὑπάρχουν βοθροί· ἀλλ' αἶμ' ἔπος αἶμ' ἔργον» τὸ θρασύτερον ἐβυθίσθη· βυθιζόμενον δὲ ἐζήτει

βοήθειαν ὁ πατήρ, χωρὶς καὶ οὗτος νὰ γνωρίζῃ τὸ κολυμβᾶν, τρέχει πρὸς βοήθειαν τοῦ πνιγομένου παιδίου του, ἀλλὰ βυθίζεται καὶ οὗτος· εἰς τὴν φρικαλέαν ταύτην σκηνὴν εἰσέρχεται καὶ ἡ μήτηρ ἐν τῇ θαλάσῃ, ἣτις διὰ τῶν σπαραξικαρδίων κραυγῶν τῆς ἀντήχησε τὰ περίξ καὶ προσεκάλεσε τοὺς περίξ μυλωνάδες καὶ θυρσοδέφας (αὐτόθι ἡ θέσις καλεῖται ἀπάνω γιάλδς. ἔνθα κείνται τὰ θυρσοδεψεῖα καὶ οἱ ἀνεμόμυλοι πρὸς λειοτριβήσιν τῆς θυρσοδεψικῆς ὕλης.) Ὁ γενναιότερος τῶν ἐλθόντων πρὸς βοήθειαν συνέλαβε τὸ παιδίον ἐκ τοῦ πυθμένος, ὅπερ ἐξήγαγεν ἡμιθανές· συλλαβὼν δὲ καὶ τὸν πατέρα, ἐκινδύνευσε καὶ οὗτος νὰ ἀποπνιγῇ μετ' αὐτοῦ, ἀλλὰ τέλος συνδρομῇ καὶ ἑτέρου ἐξήγαγον καὶ τὸν πατέρα. Μετὰ δύο ὥρας περίπου προσκληθεὶς, τὸν μὲν πατέρα εὖρον θανόντα, καθόσον πᾶσα ἐπιστημονικὴ βοήθεια ἀπέβη ματαία, ἐπειδὴ ὁ λαὸς λίαν κακῶς πράττων καὶ πρὸς δυστυχίαν τῶν πνιγομένων, τοὺς ἀναποδογυρίζει· κατὰ συνέπειαν μέχρις οὗτοῦ ἐφαρμόσωσι ταῦτα, παρέρχεται πολὺς χρόνος· κατόπιν δὲ ἐορτῆς προσκαλεῖται ὁ ἰατρός· ἀλλὰ τὸ παιδίον ἐσώθη.

—Τὸ τρίτον ὁ Κύριος Χατζῆ Ἀξιότῃς ἐπεστάτει ἐπὶ τοῦ νεοδημήτου ἐργαστηρίου του, τοῦ ὁποίου τὸ ἔδαφος ἀποτελεῖτο ἀπὸ νεοκτισθέντα θόλον· ἔνευα τῶν βαρέων σωμάτων, ἅτινα κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐπιπτον καὶ τοῦ προσφάτως κτισθέντος θόλου ἴσως καὶ τῆς ἐλλείψεως τοῦ ἀπαιτουμένου τόξου πρὸς ἀφίδα, αὕτη κατέπεσε συγκαλύψασα αὐτόν τε καὶ δύο ἐργάτας· καὶ οἱ μὲν ἐργάται, ὡς ἰστάμενοι εἰς τὰ πλάγια, οὐδεμίαν βλάβην ἔπαθον· ὁ δὲ Χατζῆς ἔπαθε μεγάλην θλάσιν ἐπὶ τῆς σπονδυλικῆς στήλης, ἀλλ' ἐγκαίρως προσκληθεὶς, ἐχορήγησα αὐτῷ γενναίαν ἀντιφλογιστικὴν θεραπείαν, ἣτις ἔσωσε τοῦτον ἐκ τῶν παρεπομένων τοιαύτης φλεγμονῆς· καὶ τὸ πρῶτιστον ὄλων ὑπῆρξε γενναία φλεβοτομία.

Ταῦτα τὰ τρία δυστυχήματα ἐξέθεσα ὅπως ὑπὸ κοινωφελῆ σκοπὸν, ἵνα ἕκαστος τῶν ἀνθρώπων δύναται νὰ λαμβάνῃ κατ' ἀναλογίαν τὰ προφυλακτικὰ μέτρα.

Ἐγγραφον ἐν Χίῳ τῇ 13 Ἰουνίου 1864.

Ὁ διδάκτωρ τῆς ἰατρικῆς, χειρουργικῆς καὶ μαιευτικῆς
Κ. ΚΟΣΜΙΑΝΗΣ.